

Oponentský posudek bakalářské práce

Šnejdarová, Natálie: *Fenomén dvojčat v současné české společnosti*. Katedra sociálních věd, FF UPa, Pardubice 2017, 45 stran.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Tomáš Retka

Předložená bakalářská práce se zabývá fungováním rodin, v nichž jsou dvojčata. Cílem práce bylo především popsat styly výchovy dvojčat v komparaci s výchovou sourozenců, kteří jsou různého věku. Autorka si klade následující výzkumné otázky: *Jak se změní život rodiny narozením dvojčat? V jakých aspektech se liší výchova dětí – dvojčat od výchovy dětí „nedvojčat“?* (str. 10) Série podotázek určená ve výzkumu dětem i rodičům je široká: *Zda měla dvojčata možnost si sama vybrat své koníčky a zájmové kroužky, zda mají dvojčata stejný či odlišný okruh přátel, zda se oba rodiče podíleli na výchově stejnou měrou (akcent na aktivní otcovství a krizi otcovství), zda rodičům při výchově pomáhali i prarodiče apod.* (str. 11). Další otázkou je téma laterality, respektive leváctví u dvojčat.

Výzkum probíhal ve čtyřech rodinách s dvojčaty různého věku z Nymburska od září 2016 do listopadu 2016 za použití polostrukturovaných rozhovorů.

Bakalářská práce je vedle úvodu a metodologie členěna do tří celků (teoretická část, výzkum a závěr). Teoretická část seznamuje čtenáře se statistickými údaji týkajícími se porodnosti a počtem narozených dvojčat v posledních 20ti letech a s příjmy rodiny a podporou po narození dítěte od státu. Dále se věnuje specifičnosti výchovy dvou stejně starých dětí s různými povahami v jedné rodině a tématu laterality. Kapitola výzkum je složena z přehledu otázek pokládaných respondentům a dále z charakteristik jednotlivých rodin (vzájemných vztahů mezi sourozenci – dvojčaty - vůči dalším sourozencům, vývoj těchto vztahů v čase, způsob výchovy, laterality), které byly předmětem zkoumání. Ve stejném bloku je diskutován kapitál a sociální sítě (Bourdieu: 1998; Szeman: 2011) týkající se vzájemných vztahů mezi rodinami s dvojčaty.

Z textu vyplývá, že Natálie Šnejdarová zrealizovala důkladný terénní výzkum. Studentka detailně popsala mnoho aspektů rodin s dvojčaty (vytíženost matky při krmení novorozenců a další péči, zapojení dalších členů rodiny, zejména prarodičů, ekonomické zatížení rodiny v období narození a při nástupu dvojčat do školy). Tento vzhled je umocněn osobní zkušeností z její vlastní rodiny, v níž se dvojčata také nacházejí.

Bakalářská práce je opřena o do určité míry biografickou sondu života rodiny s dvojčaty. Závěr nabízí i aplikovatelnost poznatků - jakýsi návod, jak správně dvojčata vychovávat. Z textu však není zřejmé, podle názoru koho by měli rodiče volit správný způsob výchovy. (str. 43) Téma sociálního kapitálu by bylo možné vložit přímo do textu, bez potřeby vytvoření samostatné kapitoly, Bourdieu chybí v seznamu literatury. Aplikace aktivního otcovství a krize otcovství (Nešporová: 2012) působí poněkud šroubovaně na příkladu popisu fungování otců v jednotlivých rodinách. Za detailně nepropracovanou a argumentačně nejslabší část celé práce považuji kapitoly věnované lateralitě, bylo by vhodné se opřít o jiné zdroje k tomuto tématu. Celkově by bylo možná uchopitelnější zúžit množství pokládaných otázek a detailněji se zaměřit jen na jednu či dvě.

Pro zkvalitnění práce by byla vhodná přesnost a opatrnost při formulacích. Například tvrzení, že: *V naší době to (myšleno mít dvojčata) není bráno jako ostuda, ale jako požehnání* (str. 14), postrádá přesné vysvětlení kde a u koho. Formulace otázky podávané respondentům - *Máte mezi sebou jiný vztah než s normálním sourozencem?* (str. 22) evokuje diskutabilní dichotomii týkající se sourozenectví, tj. že dvojčata jsou „mimo normu“.

V textu se objevuje řada gramatických chyb, zejména shoda podmětu a přísudku, interpunkce, v některých případech není nejvhodnější volba stylistiky. Autorka by se mohla vyhnout výrazům - *no nemusí* (str. 15.), *no není* (str. 20).

Předložená bakalářská práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci bakalářského studia oboru sociální antropologie. Na základě výše uvedeného proto navrhuji hodnocení práce velmi dobře.

Dne 19. 5. 2017



PhDr. Lívia Šavelková, Ph.D.